

ANDHRA PRADESH STATE COUNCIL OF HIGHER EDUCATION

(A Statutory body of the Government of Andhra Pradesh)

3rd,4th and 5th floors, Neeladri Towers., Sri Ram Nagar, 6th Battalion Road,
Atmakur (V), Mangalagiri (M), Guntur-522 503, Andhra Pradesh

Web: www.apsche.org **Email:** acapsche@gmail.com

REVISED SYLLABUS OF TELUGU under (Part – I) UNDER CBCS FRAMEWORK WITH EFFECT FROM 2020-2021

PROGRAMME: THREE-YEAR B.A. /B.Sc./B.Com/BCA/BBM/BHM & CT

(With Learning Outcomes, Unit-wise Syllabus, References, Co-curricular Activities & Model

Q.P.)

For Fifteen Courses of 1, 2, 3 Semesters)

(To be Implemented from 2020-21 Academic Year)

TELUGU

**Andhra Pradesh State Council of Higher Education
B.A., B.Com., & B.Sc., etc., Programmes**

Revised Syllabus under CBCS Pattern
w.e.f. 2020-21

Language Subjects - TELUGU
Revised Syllabus of
GENERAL TELUGU

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి
బి.ఎ., బి.కాం., బి.యస్.సి., తదితర ప్రోగ్రాములు
సి.బి.సి.ఎస్.పద్ధతిలో సవరించబడిన పార్ట్యుప్రణాళిక
2020-21 విద్యా సంవత్సరం నుంచి
జనరల్ తెలుగు - పార్ట్యు ప్రణాళిక

Subject Curricular Framework

Sem	Course	Title	Hrs/Wk	Credits	Max. Marks	IA	SE	Total
I	I	Pracheena Telugu Kavithvam	04	03	25	75	100	
II	II	Aadhunika Telugu Sahithyam	04	03	25	75	100	
III	III	Srujanathmaka Rachana	04	03	25	75	100	
<u>పార్ట్యుప్రణాళిక (3 కోర్సులు)</u>								
నెమి.	కోర్సు	శీర్షిక	పీరియడ్సు/వారానికి	క్రెడిట్లు	మొత్తం మార్కులు			
I	I	ప్రాచీన తెలుగు కవిత్వం	04	03	25	75	100	
II	II	ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యం	04	03	25	75	100	
III	III	సృజనాత్మక రచన	04	03	25	75	100	

బి.ఎ., బి.కాం., బి.యస్సి., తదితర ప్రోగ్రాములు

అంశం: జనరల్ తెలుగు సెమిస్టర్-1

కోర్పు-1 : ప్రాచీన తెలుగు కవిత్వం

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 60

◆ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్పు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. ప్రాచీన తెలుగుసాహిత్యం యొక్క ప్రాచీనతను, విశిష్టతను గుర్తిస్తారు. తెలుగుసాహిత్యంలో ఆదికవి

నన్నయ కాలంనాటి భాషాసంస్కర్తలను, ఇతిహసకాలం నాటి రాజనీతి విషయాలపట్ల

పరిజ్ఞానాన్ని సంపాదించగలరు.

2. శివకవుల కాలంనాటి మతపరిస్థితులను, భాషావిశేషాలను గ్రహిస్తారు. తెలుగు నుడికారం,

సామెతలు, లోకోక్తులు మొదలైన భాషాంశాల పట్ల పరిజ్ఞానాన్ని పొందగలరు.

3. తిక్కన భారతంనాటి మత, ధార్మక పరిస్థితులను, తిక్కన కవితాశిల్పాన్ని, నాటకీయతను అవగాహన చేసుకోగలరు.

4. ఎళ్లన సూక్తివైచిత్రిని, ఇతిహస కవిత్వంలోని విభిన్న రీతులపట్ల అభీరుచిని పొందగలరు.

శ్రీనాథుని కాలం నాటి కవితావిశేషాలను, మొల్ల కవితా విశిష్టతను గుర్తించగలరు.

5. తెలుగు పద్యం స్వరూప-స్వభావాలను, సాహిత్యభిరుచిని పెంపాందించుకుంటారు.

ప్రాచీన కావ్యభాషలోని వ్యాకరణాంశాలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా భాషాసామర్థాన్ని, రచనల మెళకువలను గ్రహించగలరు.

పాత్మ ప్రణాళిక

యూనిట్-I

రాజీవీ - నస్తుయ
మహోభారతం-సభాపర్వం-ప్రథమాశ్యాసం-(26-57 పద్యాలు)

యూనిట్-II

దక్షయజ్ఞం - నన్నెచోదుడు
కుమారసంభవం-ద్వితీయాశ్యాసం-(49-86 పద్యాలు)

యూనిట్-III

ధౌమ్య ధర్మోపదేశము - తిక్రన
మహోభారతం-విరాటపర్వం-ప్రథమాశ్యాసం-(116-146) పద్యాలు

యూనిట్-IV

పలనాటి బెబ్బులి - శ్రీనాథుడు (పలనాటి వీరచరిత్ర-ద్విపద కావ్యం పుట 108-112
'బాలచంద్రుడు భీమంబగు సంగ్రామం బొనర్చుట.. (108)..
..... వెఱగంది కుంది' (112) సం. అక్షిరాజు ఉమాకాంతం
ముద్రణ. వి.కె.స్టోమీ, బెజవాడ 1911.

యూనిట్-V

సీతారావణ సంవాదం - మొల్ల
రామాయణము -సుందరకాండము-(40-87 పద్యాలు)

◆వ్యాకరణం

సంఘలు: ఉత్సు, త్రిక, ద్రుతప్రకృతిక, సుగాగమ, ద్విరుక్తటకారాదేశ, యణాదేశ, వృధ్ధి, శృత్పు, జాత్పు, అనునాసిక సంఘలు.

సమాసాలు: అవ్యయాభావ, తత్పురుష, కర్మధారయ, ద్వ్యంద్య, ద్వ్యాగు, బహుప్రీహి.

అలంకారాలు:

అర్థాలంకారాలు : ఉపమ, ఉత్సైక్ష, రూపక, స్వభావోత్తీ, అర్థాంతరవ్యాస, అతిశయోత్తీ.

శబ్దాలంకారాలు : అనుష్ఠాన (వృత్తునుష్ఠాన, ఛేకానుష్ఠాన లాటానుష్ఠాన, అంత్యానుష్ఠాన)

ఛందస్ను

వృత్తాలు: ఉత్పులమాల, చంపకమాల, శార్మాలము, మత్తేభము;

జాతులు : కందం, ద్విపద; ఉపజాతులు : ఆటవెలది, తేటగీతి, సీసం మరియు ముత్యాలసరాలు

ఆధార గ్రంథాలు:

1. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము : సభాపర్వము-తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
2. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము : విరాటపర్వము-తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
3. కుమార సంభవం - నన్నెచోడుడు
4. పలనాటి వీరచరిత్ర - శ్రీనాథుడు
5. రామాయణము - మొల్ల

♦ సూచించబడిన సహపాత్య కార్యక్రమాలు:

1. నన్నుయ్య, తిక్కన, ఎళ్లున మొదలైన ప్రసిద్ధ కవుల పార్యాంశేతర పద్మాలను ఇచ్చి, విద్యార్థులచేత సమీక్షలు రాయించడం; ఆయా పద్మాల్ని యతీప్రాసాది ఛందోఫేషాలను గుర్తింపజేయడం.
2. విద్యార్థులచేత పార్యాంశాలకు సంబంధించిన వ్యాసాలు రాయించడం (సెమినార్/అప్లైన్ మెంట్)
3. ప్రాచీన పార్యాంశాలలోని సమకాలీనతను గూర్చిన బృంద చర్చ, ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని నేటి సామాజిక దృష్టితో పునర్రూల్యంకనం చేయించడం.
4. చారిత్రిక, సాంస్కృతిక అంశాలకు సంబంధించిన పర్మాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.
5. వ్యక్తిగత/బృంద ప్రాజెక్టులు చేయించడం. ప్రత్యాపత్ర నిర్మాతలకు సూచనలు ప్రతిపదార్థ పద్మాలు, కంరస్త పద్మాలు “రాజనీతి, దక్షయజ్ఞం, ధౌమ్య ధరోపదేశం, సీతారావణ సంవాదం” అనే నాలుగు పార్యాంశాల నుండి మాత్రమే ఇవ్వాలి.

ప్రత్యాపత్ర సమూహా

అ. ప్రతిపదార్థ పద్మాలు-(అంతర్గత ఛాయాన్) (2-1)	$1 \times 8 = 8$ మూ
ఆ. కంరస్త పద్మాలు-(అంతర్గత ఛాయాన్) (2-1)	$1 \times 3 = 3$ మూ
ఇ. సందర్భ వాక్యాలు- (6-4)	$4 \times 3 = 12$ మూ
ఈ. సంగ్రహ సమాధాన ప్రశ్నలు (6-4)	$4 \times 3 = 12$ మూ
ఉ. వ్యాస ప్రశ్నలు (అంతర్గత ఛాయాన్) (6-3)	$3 \times 8 = 24$ మూ
ఊ. వ్యాకరణం-సంధులు (6-4)	$4 \times 1 = 4$ మూ
సమాసాలు (6-4)	$4 \times 1 = 4$ మూ
అలంకారాలు (2-1)	$1 \times 4 = 4$ మూ
ఛందస్సు (2-1)	$1 \times 4 = 4$ మూ

బి.వి., బి.కాం., బి.యెన్సి., తదితర ప్రోగ్రాములు

అంశం: జనరల్ టెలుగు

సెమిస్టర్-2

కోర్సు-2 : ఆధునిక టెలుగు సాహిత్యం

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 60

◆ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. అంగ్రోవ ప్రభావం కారణంగా టెలుగులో వచ్చిన ఆధునిక సాహిత్యాన్ని దాని విశిష్టతను గుర్తిస్తారు.
2. సమకాలీన ఆధునిక సాహిత్య ప్రక్రియలైన “వచన కవిత్వం, కథ, నవల, నాటకం, విమర్శ”లపై అవగాహన పొందుతారు.
3. భావకవిత, అభ్యధయ కవితాలక్ష్యాలను గూర్చిన జ్ఞానాన్ని పొందుతారు. అస్తిత్వవాద ఉద్యమాలపట్టకను, ఆవశ్యకతను గుర్తిస్తారు.
4. కథాసాహిత్యం ద్వారా సామాజిక చైతన్యాన్ని పొందుతారు. సిద్ధాంతాల ద్వారా కాకుండా, వాస్తవ పరిస్థితులను టెలుసుకోవడం ద్వారా సిద్ధాంతాన్ని సమీక్షించగలరు.
5. ఆధునిక టెలుగు కల్పనాసాహిత్యం ద్వారా సామాజిక, సాంస్కృతిక, రాజకీయ చైతన్యాన్ని పొందుతారు.

పార్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I : అధునిక కవిత్వం

1. అధునిక కవిత్వం - పరిచయం
2. కొండవీడు   - దుఖ్యరి రామిరెడ్డి
(‘కవికోకిల’ గ్రంథావళి-ఖండకావ్యాలు-సక్షతమాల సంపుటి నుండి)
3. మాతృసంగీతం   - అనిసెట్టి సుబ్బారావు (‘అగ్నిమీణ’ కవితాసంపుటి నుండి)
4. ‘తాతకో నూలుపోగు’   - బండారు ప్రసాదమూర్తి (‘కలనేత’ కవితాసంపుటి నుండి)

యూనిట్-II : కథానిక

5. తెలుగు కథానిక - పరిచయం
6. భయం (కథ)   - కాళీపట్టం రామారావు
7. స్వేదం ఖరీదు....? - (కథ)   - రెంటాల నాగేశ్వరరావు

యూనిట్-III : నవల

8. తెలుగు ‘నవల’ - పరిచయం
9. రథచక్రాలు (నవల) - మహిధర రామ్యాహన రావు (సంకీష్ట ఇతివృత్తం మాత్రం)
10. రథచక్రాలు (సమీక్షా వ్యాసం) - డా॥ యల్లాప్రగడ మల్లికార్జునరావు

యూనిట్-IV: నాటకం

11. తెలుగు ‘నాటకం’ - పరిచయం
12. యక్కగానము (నాటిక)   - ఎం.వి.ఎస్. హరనాథరావు.
- 13.“అపురూప కళారూపాల విధ్వంసదృశ్యం ‘యక్కగానము’ (సమీక్షా వ్యాసం)”
-డా॥కందిమళ్ళసాంబశివరావు

యూనిట్-V: విమర్శ

14. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ - పరిచయం
15. విమర్శ-స్వరూప స్వభావాలు; ఉత్తమ విమర్శకుడు-లక్ష్మణాలు

ఆధార గ్రంథాలు/వ్యాసాలు:

1. ఆధునిక కవిత్వం-పరిచయం : చూ. ‘బృక్షఫాలు’ పుట 1-22, అచార్య ఎస్సీ. సత్యనారాయణ
2. తెలుగు కథానిక-పరిచయం : చూ. మన నవలలు-మన కథానికలు, పుట 118-130,
అచార్య రాచపాశెం చంద్రశేఖర రెడ్డి
3. తెలుగు నవల-పరిచయం : చూ. నవలశిల్పం, పుట 1-17, వల్లంపాటి వెంకటసుబ్బయ్య
4. తెలుగు నాటకం-పరిచయం : చూ. తెలుగు నాటకరంగం, పుట 17-25 అచార్య ఎస్.గంగపు
5. తెలుగుసాహిత్య విమర్శ-పరిచయం: చూ.తెలుగుసాహిత్య విమర్శ-నాడు,నేడు పుట 213-217
తెలుగువాణి, అయిదవ అభిలభారత తెలుగు మహాసభల ప్రత్యేక సంచిక
అచార్య జి.వి.సుబ్రహ్మణ్యం
6. సూర్యోదాయ తెలుగు నాటక రంగం - అచార్య మొదలి నాగభూషణశర్మ
7. నాటకశిల్పం - అచార్య మొదలి నాగభూషణశర్మ
8. సాంఘిక నవల -కథన శిల్పం - అచార్య సి.మృణాళిని.

♦ సూచించబడిన సహపాత్య కార్యక్రమాలు:

1. ఆధునిక కవిత్వానికి సంబంధించిన కొత్త కవితలను/అంశాలను ఇచ్చి, విద్యార్థులచేత
వాటిమీద అసైన్స్‌మెంట్లు రాయించడం
2. పార్యాంశాలకు సంబంధించిన విషయాలపై వ్యాసాలు రాయించడం (సెమినార్/అసైన్స్‌మెంట్)
3. తెలుగు సాహిత్యంలోని ప్రసిద్ధ కథలపై, కవితలపై సమీక్షలు రాయించడం.
4. ఆధునిక పద్మనిర్మాణ రచన చేయించడం.
5. విద్యార్థులను బృందాలుగా విభజించి, నాటకలపై/నవలలపై సమీక్షలు రాయించడం.
6. సాహిత్యవ్యాసాలు సేకరించడం, బృందచర్చ నిర్వహించడం, క్లీత్పర్యటనలు.
7. ప్రసిద్ధ విమర్శనల వ్యాసాలు చదివించి, వాటిని విద్యార్థుల సొంత మాటల్లో రాయించడం.
8. పార్యాంశాలపై స్ట్రోయ విమర్శనల రాయించడం.

♦ప్రశ్నపత్ర నమూనా ♦

అ-విభాగము

సంక్లిష్ట సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా ఒక ప్రశ్న ఇస్తా, మొత్తం ఎనిమిది ८
ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి. $5 \times 5 = 25$ మా.

అ-విభాగము

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు
సమాధానం రాయమనాలి. మొత్తం ప్రశ్నలు 5. $5 \times 10 = 50$ మా.

♦ మాదిరి ప్రశ్నపత్రం ♦

అ-విభాగము

క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్లిష్ట సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 5 మార్కులు.

$5 \times 5 = 25$ మా.

1. కొండవీడు	5. కథానిక
2. తెలుగు నవల	6. విమర్శ
3. తెలుగు నాటకం	7. అనిసెట్లీ సుబ్బారావు
4. ఆధునిక కవిత్వం	8. కాళీపట్టుం రామారావు

అ-విభాగము

క్రింది వానిలో అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 10 మార్కులు.

$5 \times 10 = 50$ మా.

9. ఆధునిక కవిత్వ అవిర్మావ వికాసాలను వివరించండి.
(లేదా)

కొండవీడులో దుహ్వారి రామిరెడ్డి గారి సందేశాన్ని వివరించండి.

10. తెలుగు కథానికను పరిచయం చేయండి.
(లేదా)

భయం కథలోని రచయిత సందేశాన్ని రాయండి.

11. సాహిత్య ప్రక్రియగా నవల స్థానాన్ని విమర్శించండి.
(లేదా)

రథచక్రాలు నవలలోని ఇతివృత్తాన్ని విశ్లేషించండి.

12. తెలుగు నాటక పరిణామాన్ని గూర్చి రాయండి.
(లేదా)

యక్కగానం నాటికపై సమీక్ష వ్యాసం రాయండి.

13. తెలుగు సాహిత్య విమర్శను పరిచయం చేయండి
(లేదా)

విమర్శ స్వరూప స్వభావాలను వివరిస్తూ, ఉత్తమ విమర్శకుని లక్షణాలను రాయండి.

బి.ఎ., బి.కాం., బి.యెసి., తదితర ప్రోగ్రాములు
అంశం: జనరల్ టెలుగు సెమిస్ట్రీ-3
కోర్సు-3 : సృజనాత్మక రచన

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 60

♦ అభ్యసన ఫలితాలు:-

- ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.
1. తెలుగు సాహిత్య అభ్యసన ద్వారా నేర్చుకున్న నైపుణ్యాలను, సృజనాత్మక నైపుణ్యాలుగా మార్పుకోగలరు.
  2. విద్యార్థులు భాషాతత్వాన్ని, భాష యొక్క ఆవశ్యకతను, భాష యొక్క ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తిస్తారు.
మనిషి వ్యక్తిగత జీవనానికి, సామాజికవ్యవస్థ పటీష్టతకు భాష ప్రధానమని తెలుసుకుంటారు.
తెలుగుభాషలోని కీలకాంశాలైన ‘వర్షం-పదం-వాక్య’ల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తిస్తా,
వాగ్రాప- లిభితరూప వ్యక్తికరణ ద్వారా భాషానైపుణ్యాలను మెరుగుపరచుకోగలరు.
  3. భాషానైపుణ్యాలను అలవరచుకోవడంతో పాటు వినియోగించడం నేర్చుకుంటారు. రచనా,
భాషణానైపుణ్యాలను సృజనాత్మక రూపంలో వ్యక్తికరించగలరు.
  4. ప్రాచీన పద్యరచనతో పాటు ఆధునిక కవిత, కథ, వ్యాసం, మొదలైన సాహిత్యప్రక్రియల
నిర్మాణాలకు సంబంధించిన సిద్ధాంతవిషయాలను నేర్చడంతో పాటు వారిలో రచనా నైపుణ్యాలను పెంపాందించుకోగలరు.
  5. సృజన రంగం, ప్రసారమాధ్యమ రంగాల్లో ఉపాధి అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోగలరు.
  6. అనువాద రంగంలో నైపుణ్యం సంపాదించగలరు.

పార్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I: వ్యక్తికరణ నైపుణ్యాలు

1. భాష-ప్రాథమికాంశాలు: భాష-నిర్వచనం, లక్షణాలు, ఆవశ్యకత, ప్రయోజనాలు
2. వర్ణం-పదం-వాక్యం', వాక్య లక్షణాలు, సామాన్య-సంయుక్త-సంస్కృతవాక్యాలు
3. భాషా నిర్వాణంలో 'వర్ణం-పదం-వాక్యం' ప్రాధాన్యత

యూనిట్-II సృజనాత్మక రచన

4. కవితా రచన	:	ఉత్తమ కవిత - లక్షణాలు
5. కథారచన	:	ఉత్తమ కథ - లక్షణాలు
6. వ్యాస రచన	:	ఉత్తమ వ్యాసం-లక్షణాలు

యూనిట్-III: అనువాద రచన

7. అనువాదం-నిర్వచనం, అనువాద పద్ధతులు,
8. అనువాద సమస్యలు-భోగోళిక, భాషా, సాంస్కృతిక సమస్యలు, పరిష్కారాలు
9. అభ్యాసము : ఆంగ్లం నుండి తెలుగుకు, తెలుగు నుండి ఆంగ్లానికి ఒక పేరానుఅనువదించడం

యూనిట్ IV మాధ్యమాలకు రచన-1 (ముద్రణమాధ్యమం/ప్రింట్ మీడియా)

10. ముద్రణమాధ్యమం (అచ్చమాధ్యమం) : పరిచయం, పరిధి, వికాసం
11. వివిధ రకాల పత్రికలు-పరిశీలన, పత్రికాభాష, శైలి, వైవిధ్యం
12. పత్రికా రచన : వారా రచన, సంపాదకీయాలు, సమీక్షలు-అవగాహన

యూనిట్ V మాధ్యమాలకు రచన-2 (ప్రసార మాధ్యమం/ఎలక్ట్రానిక్ మీడియా)

13. ప్రసారమాధ్యమాలు : నిర్వచనం, రకాలు, విస్తృతి, ప్రయోజనాలు
14. శ్రవణ మాధ్యమాలు - రచన: రేడియో రచన, ప్రసంగాలు, నాటికలు, ప్రసార సమాచారం
15. దృశ్యమాధ్యమాలు - రచన: వ్యాఖ్యానం (యాంకరింగ్), పెలివిజన్ రచన

ఆధార గ్రంథాలు/వ్యాసాలు:

1. వ్యక్తికరణ నైవ్యతియాలు - చూ. 1. ఆధునిక భాషాశాస్త్ర సిద్ధాంతాలు-ఆచార్య పి.ఎన్.సుబ్రహ్మణ్యం
2. తెలుగు భాషా చరిత్ర - సం.ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి
3. తెలుగు వాక్యం - దా. చేకూరి రామారావు
2. ఉత్తమ కవిత-లక్ష్మణాలు - చూ. నవ్యకవిత్వ లక్ష్మణములు- ఆచార్య సి.నారాయణరెడ్డి
అధునికాంధ్ర కవిత్వము-సంప్రదాయములు, ప్రయోగములు: చతుర్థ ప్రకరణము.
3. ఉత్తమ కథ-లక్ష్మణాలు - చూ.కథాశిల్పిం-వల్లంపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, పుటలు 11-17
4. ఉత్తమ వ్యాసం-లక్ష్మణాలు - చూ.చదువు-సంస్కృతి (వ్యాసం) - కొడవటిగంటి కుటుంబరావు
5. అనువాద రచన - చూ.1. అనువాద సమస్యలు - రాచమల్లు రామచంద్రారెడ్డి
పుటలు 61-75, 85-94
2. అనువాద వర్ధతలు ఆచరణ సమస్యలు-చేకూరి రామారావు
“భాషాంతరంగం”, పుటలు 130-146, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ
6. ముద్రణా మాధ్యమం - చూ. మాధ్యమాలకు రచన, పుటలు 9-12
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
7. పత్రికా భాష - చూ. మాధ్యమాలకు రచన, పుటలు 67-74
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
8. పత్రికా రచన - చూ. తెలుగు- మౌలికాంశాలు, పుటలు 59-69
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
9. ప్రసార మాధ్యమాలు - చూ. మాధ్యమాలకు రచన, పుటలు 3-10
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
10. రేడియో రచన - చూ.మాధ్యమాలకు రచన, పుటలు 141-148
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
11. వ్యాఖ్యానం (యూంకరింగీ) - చూ.మాధ్యమాలకు రచన, పుటలు 178-181
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
12. టెలివిజన్ రచన - చూ.మాధ్యమాలకు రచన, పుటలు 153-160
- దా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
13. తెలుగు జర్నలిజం - దా॥ బూదరాజు రాధాకృష్ణ

సూచించబడిన సహార్థ కార్యక్రమాలు

1. భాషాంశాలపై, వాక్య నిర్మాణంపై అనైన్సెమెంట్లు రాయించడం, పత్రికల్లోని సాహిత్య/భాషాంశాలను నేకరింపజేయడం.
2. విద్యార్థులచేత తెలుగుభాషా సాహిత్యాలపై ప్రసంగవ్యాసం ఇప్పించడం (సెమినార్/ అప్లైడ్ మెంట్)
3. వ్యాసరచన, లేఖారచన, స్వీయకవితలు రాయించి, తరగతిలో చదివింపజేయడం మొదలైనవి.
4. వివిధ కార్యక్రమాల్లో విద్యార్థులచేత సదస్య నిర్వహణ, వ్యాఖ్యానం (యూంకరింగ్) చేయించడం.
5. సమకాలీన భాషాసమస్యలపై / ఉద్యమాలపై/సాంఘిక సమస్యలపై ‘బృందవర్ష’
(Group Discussion) నిర్వహింపజేయడం.
6. తెలుగుభాషా దినోత్సవం/అంతర్జాతీయ మాతృభాషా దినోత్సవం మొదలైన రోజుల్లో జరిగే సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు విద్యార్థులచేత నిర్వహింపజేయడం, వాటిపై సమీక్షలు/పత్రికా ప్రకటనలు రాయించడం.
7. సమకాలీన సంఘటనలపై సామాజిక మాధ్యమాల్లో/ టి.వి.ల్లో జరిగే చర్చలను నమోదు చేయించి సంకలనం చేయడం.
- 8.సాంస్కృతిక / చారిత్రక ప్రాశస్త్యం కలిగిన కట్టడాలు , దేవాలయాలు, కళానీలయాలను ‘బృందవర్యాటన/ క్లైత్ పర్యాటన’ ద్వారా విద్యార్థులచేత సందర్శింపజేయడం.

♦ప్రశ్నపత్ర సమూనా ♦

ఆ-విభాగము

సంకీర్ణ సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా ఒక ప్రశ్న ఇస్తూ, మొత్తం ఎనిమిది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదించీకి సమాధానం రాయమనాలి. $5 \times 5 = 25$ మా.

ఆ-విభాగము

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. మొత్తం ప్రశ్నలు 5. $5 \times 10 = 50$ మా.

◆ మాదిరి ప్రశ్నపత్రం ◆
ఆ-విభాగము

క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్లిష్ట సమాధానాలు రాయండి. 8వ ప్రశ్నకు తప్పనిసరిగా సమాధానం రాయాలి. ప్రతి సమాధానానికి 5 మార్కులు. $5 \times 5 = 25$ మా.

1. భాష-ప్రయోజనాలు
2. వాక్యం-లక్ష్ణాలు
3. బెలివిజన్ రచన
4. రేడియో రచన
5. ఉత్తమ వ్యాసం-లక్ష్ణాలు
6. సంక్లిష్ట వాక్యం
7. సంపాదకీయాలు
8. క్రింది అంశాన్ని తెలుగులోకి అనువదించి రాయండి.

To many, Indian thought, Indian manners, Indian customs, Indian Philosophy, Indian Literature are repulsive at the first sight; but let them preserve, let them read, let them become familiar with the great principles underlying these ideas, and it is ninety-nine to one that the charm will come over them, and fascination will be the result. Slow and silent, as the gentle dew that falls in the morning, unseen and unheard yet producing, a most tremendous result, has been the work of the calm, patient, all-suffering spiritual race upon the World of thought.

ఆ-విభాగము

క్రింది వానిలో అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ప్రతి సమాధానానికి 10 మార్కులు. $5 \times 10 = 50$ మా.

9. భాషానిర్మాణంలో ‘వర్షం-పదం-వాక్య’ల ప్రాధాన్యతను వివరించండి. (లేదా)

భాషను నిర్వచించి, లక్ష్ణాలు రాసి, ప్రామాణిక భాషను పరిచయం చేయండి.

10. ఉత్తమ కవితా లక్ష్ణాలను విఖేషించండి.
(లేదా)

ఉత్తమ కథా లక్ష్ణాలను వివరించండి.

11. అనువాద సమస్యలను, వాటి పరిష్కారాలను గూర్చి రాయండి.
(లేదా)

అనువాద లక్ష్ణాలను వివరిస్తూ, అనువాద పద్ధతులను గురించి రాయండి.

12. ముద్రణా మాధ్యమాన్ని పరిచయం చేస్తూ; దాని పరిధి, వికాసాలను వివరించండి.
(లేదా)

పత్రికా రచనను గురించి విఖేషణాత్మక వ్యాసం రాయండి.

13. ప్రసార మాధ్యమాల విస్మృతి, ప్రయోజనాలను సమాచ్ఛించండి.
(లేదా)

యాంకరింగ్ నిర్వహణ, తీరుతెన్నులను వివరించండి.